

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

BUNGE LA TANZANIA

ORODHA YA SHUGHULI ZA LEO

MKUTANO WA TATU

KIKAO CHA AROBAINI NA NANE

22 JUNI, 2016

ORODHA YA SHUGHULI ZA LEO

MKUTANO WA TATU

KIKAO CHA AROBAINI NA NANE – 22 JUNI, 2016

I. MASWALI:

OFISI YA RAIS (TAMISEMI):

409. MHESHIMIWA JOEL MWAKA MAKANYAGA (CHILONWA):

- Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nchi, Ofisi ya Rais (TAMISEMI):- Barabara inayounganisha Vijiji vya Msanga na Kawawa ni muhimu sana kiuchumi kwa Kata ya Msanga na Wilaya ya Chamwino na pia kuna mazao mengi ya uhakika kutoka Kawawa na vitongoji vyake lakini barabara hiyo ni korofi sana kwa sababu ya Mbuga iliyoko kati ya Vijiji hivyo viwili na zaidi, daraja kubwa lililopo limevunjika kabisa kiasi kwamba halipitiki kabisa wakati wa mvua na wakati wa kiangazi hupitika kwa taabu sana:-

Je, Serikali ina mpango gani wa kurekebisha barabara hiyo na kulijenga daraja husika ili kuboresha mawasiliano ya Vijiji hivi viwili na masuala ya usafirishaji.

**410. MHESHIMIWA FLATEI GREGORY MASSAY
(MBULU VIJINI):**

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nchi, Ofisi ya Rais (TAMISEMI):-

Je, Serikali ina mpango gani wa kupeleka ruzuku katika Hospitali ya Rufaa ya Hydrom ya Mkoa wa Manyara ambayo pia inatumiwa na Mkoa wa Singida, Simiyu na Arusha pamoja na Jimbo la Meatu.

WIZARA YA VIWANDA, BIASHARA NA UWEKEZAJI:

**411. MHESHIMIWA MUSSA RAMADHANI SIMA
(SINGIDA MJINI):**

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Viwanda, Biashara na Uwekezaji:- Serikali ya Awamu ya Tano kupitia Malengo ya Dira ya Taifa (2025), inaeleza kwamba ifikapo 2015 Tanzania itakuwa na uchumi wa kati unaoongozwa na viwanda:-

(a) Je, Serikali imeweka mkakati gani wa kuinua wananchi wa tabaka la kati (*middle class*) kuweza kujitegemea;

(b) Je, ni Kampuni ngapi, zilizowekeza nchini na Serikali ina hisa kiasi gani kwenye Kampuni hizo.

WIZARA YA ELIMU, SAYANSI, TEKNOLOJIA NA UFUNDI:

412. MHESHIMIWA ANGELINA ADAM MALEMBEKA (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Elimu, Sayansi, Teknolojia na Ufundi:- Serikali imepanua wigo wa uandishi na usomaji wa vitabu vya ziada na kiada mashuleni na kuna wakati tunapokea vitabu mbalimbali kutoka kwa wahisani:-

- (a) Je, ni utaratibu gani uliopo wa kudhibiti vitabu visivyo na maadili mema kwa watoto;
- (b) Je, Serikali ina mpango gani wa kuimarisha Kitengo cha Udhhibiti na Usimamizi wa Vitabu.

WIZARA YA UJENZI, UCHUKUZI NA MAWASILIANO:

413. MHESHIMIWA PROSPER JOSEPH MBENA (MOROGORO KUSINI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Ujenzi, Uchukuzi na Mawasiliano:- Ujenzi wa Barabara ya kutoka Bigwa – Kisaki upo kwenye Ilani ya Uchaguzi ya CCM na fedha za ujenzi zitatoka kwenye mpango wa MCC II au Serikalini na nyumba zote zilizomo ndani ya mita 60 zimewekwa alama ya 'X' tayari kubomolewa

katika maeneo ya Ruvu Kibangile, Kisemu, Mtamba, Nzasa, Kangazi, Kisanzela, Tambau, Mvuha na Magazi hadi Kisaki:-

- (a) Je, Serikali itakuwa tayari kuwawekea wananchi hao utaratibu wa kuwajengea nyumba bora ili kuachana na utaratibu wa kuwalipa fidia kidogo isiyolingana na mali zao wanazoziacha;
- (b) Je, ni lini ujenzi wa barabara hiyo utanza ili wananchi waliowekewa alama ya kubomolewa nyumba zao waanze maandalizi ya maeneo ya kuhamia;
- (c) Je, ni lini Serikali itatengeneza upya madaraja ya Ruvu, Mvuha na Dutumi yaliyomo kwenye barabara hiyo hasa ikizingatiwa kuwa madaraja hayo ni mabovu sana na yamedidimia na yanaweza kusababisha ajali kwa wanaopita hapo.

414. MHESHIMIWA BONNAH MOSSES KALUWA (SEGEREA):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Ujenzi, Uchukuzi na Mawasiliano:- Mwaka 1995 Serikali ilifanya uthamini kwa wananchi wa Kata ya Kipawa ili kupisha upanuzi wa uwanja wa ndege Dar es Salaam ambapo baadhi ya Wananchi hao walilipwa fidia lakini kuna baadhi ambao mpaka sasa bado hawajalipwa fidia hiyo na hawajui ni lini watalipwa:-

Je, Serikali imejipanga vipi kuwalipa Wananchi hao ambao hawajalipwa ili waweze kupisha upanuzi wa uwanja.

415. MHESHIMIWA MUSSA BAKARI MBAROUK (TANGA MJINI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Ujenzi, Uchukuzi na Mawasiliano:- Daraja la Mto Wami ni miongoni mwa daraja la muda mrefu na jembamba (*single way*). Aidha, daraja hilo limesababisha ajali za mara kwa mara na kusababisha wasafiri kupoteza maisha na mali zao:-

Je, ni lini Serikali itajenga daraja jipya katika Mto Wami hasa ikizingatiwa kuwa daraja hilo ni kiunganishi kati ya Dar es Salaam na Mikoa ya Kanda ya Kaskazini.

WAZIRI WA ARDHI, NYUMBA NA MAENDELEO YA MAKAZI:

416. MHESHIMIWA ANNA RICHARD LUPEMBE (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Ardhi, Nyumba na Maendeleo ya Makazi:- Wakazi wa Kichangani katika Wilaya ya Mpanda Mjini hawajawahi kupata Hati kwa ardhi wanayomiliki:-

Je, ni lini Wananchi wa maeneo hayo watapatiwa Hati zao hasa ikizingatiwa kuwa zimechukua muda mrefu sana na haijulikani hatma yao ni nini.

417. MHESHIMIWA ANATROPIA LWEHIKILA THEONEST (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Ardhi, Nyumba na Maendeleo ya Makazi:- Kuna mgogoro wa ardhi baina ya wananchi wa Kipunguni 'A' na Kipunguni Mashariki dhidi ya Mamlaka ya Uwanja wa Ndege Jijini Dar es Salaam. Wananchi hao wanapinga uthamini uliofanywa na fidia kidogo kwa kikundi cha watu wachache, huku wengine wakizuiwa kuendeleza maeneo yao:-

(a) Je, ni lini Serikali itaenda kumaliza mgogoro huo uliodumu tangu 2007;

(b) Je, Serikali ipo tayari kuwapa fidia ya kiwango cha soko wananchi waliozuiwa kuendeleza

maeneo yao na kuendelea kubaki maskini kwa muda wote huo.

**418. MHESHIMIWA LUCY SIMON MAGERELI
(VITI MAALUM):**

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Ardhi, Nyumba na Maendeleo ya Makazi:- Matatizo ya migogoro ya ardhi na mipangomiji ni suala nyeti sana linalohitaji kutazamwa sana katika zama hizi; na hivi karibuni Waziri wa Ardhi, Nyumba na Maendeleo ya Makazi aligawa ramani za maeneo ya mitaa ya Jiji la Dar es Salaam lakini zoezi hilo halikufanikiwa kutokana na kukosa mkakati ulioambatana na matumizi ya ramani hizo:-

- (a) Je, Serikali ina mpango gani wa kuhakikisha ramani hizo zinapatikana kwa nchi nzima ili kusaidia kuongoza matumizi ya ardhi katika Miji mingi nchini;
- (b) Waziri Mkuu aliyepita Mheshimiwa Mizengo Pinda alisema Serikali ingeuza “*Government Bond*” ili kupata fedha za kugharamia mradi huo; Je, agizo hili limefikia hatua gani katika utekelezaji.

II. MISWADA YA SHERIA YA SERIKALI:

(Kusomwa Mara ya Pili, Kamati ya Bunge Zima na Kusomwa Mara ya Tatu)

Muswada wa Sheria ya Fedha wa Mwaka 2016 (*The Finance Bill, 2016*).

DODOMA
22 JUNI, 2016

DKT. T. D. KASHILILAH
KATIBU WA BUNGE